

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/34/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113200953
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113200953.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačej a sudkýň JUDr. Kataríny Slováčekovej a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci navrhovateľky: M. I., nar. XX. E. XXXX, bytom F., F. X, zast. advokátom: Mgr. Karol Vlasák, Trenčín, Jilemnického 2, proti odporcovi: C. I., nar. XX. G. XXXX, bytom F., W. XX, zast. advokátkou: JUDr. Barbora Šruteková, Trnava, Hlavná 44, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: E. I., nar. X. K. XXXX a F. I., nar. XX. G. XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 25. septembra 2014 č. k. 27P/3/2013-265, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa manželstvo účastníkov uzavreté dňa 23. mája 2009, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu v Trnave, zväzok 77, ročník 2009, strana 170, poradové číslo 128 rozviedol, maloleté deti E. a F. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že navrhovateľka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od nedele nepárneho týždňa od 19.00 hod. do utorka párneho týždňa do 19.00 hod., od piatku párneho týždňa od 19.00 hod. do nedele párneho týždňa do 19.00 hod., od utorka nepárneho týždňa od 19.00 hod. do piatku nepárneho týždňa do 19.00 hod., odporca bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od nedele párneho týždňa od 19.00 hod. do utorka nepárneho týždňa do 19.00 hod., od piatku nepárneho týždňa od 19.00 hod. do nedele nepárneho týždňa do 19.00 hod., od utorka párneho týždňa od 19.00 hod. do piatku párneho týždňa do 19.00 hod., otec je povinný maloleté deti v stanovenom čase prevziať v bydlisku matky a matka je povinná maloleté deti v stanovenom čase prevziať v bydlisku otca, každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti druhého rodiča s ich osobnými vecami a riadne ich pripraviť, každý z rodičov bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, rodičia sú povinní uhrádzať bežné potreby maloletých tretím osobám každý v jednej polovici, rodinné prídavky na maloleté deti bude poberať navrhovateľka a daňový bonus si bude uplatňovať odporca, súd výživné neurčil, súd styk rodičov s deťmi neupravil a o trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania a zároveň uložil účtárni Okresného súdu Trnava, aby navrhovateľke vyplatila sumu 35,44 eur z preddavku zaplateného na účet súdu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXXXX a aby odporcovi vyplatila sumu 35,44 eur z preddavku zaplateného na účet súdu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXXXX.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovenia § 23 ods. 1, § 24 ods. 1,2 a 4, § 25 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1 a 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine), vecne potom tým, že má preukázané dlhodobé problematické spolužitie manželov a to z dôvodu žiarlivosti odporcu, čo sa prejavovalo už pred uzavretím manželstva a pretrvalo počas celého spolužitia. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode rozhodol súd tak, že maloleté deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti, keď dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí, aby nemenili doterajší spôsob života, kedy striedali domácnosti oboch rodičov v krátkych časových intervaloch po dobu dvoch troch dní.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca a to vo všetkých jeho častiach okrem časti, ktorej súd uložil učtárni vyplatiť účastníkom každému sumu 35,44 eur z preddavku zaplateného na účet súdu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh na rozvod manželstva zamietne. Pokiaľ by dospel k záveru, že manželstvo je tak vážne a trvalo rozvrátené, že je potreba ho rozviesť, tak považoval za nesprávne rozhodnutie súdu v častiach, v ktorých súd rozhodol zverením maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Poukázal na závery znaleckého posudku PhDr. Marty Halašovej, PhD. zo dňa 12. apríla 2014, z ktorej vyplýva, že maloletý E. chce byť v starostlivosti odporcu, postoj maloletej F., ktorá je radšej s otcom, určila znalkyňa za stabilnejšiu rodičovskú osobu taktiež s ohľadom k jeho osobnostným vlastnostiam, ktoré sú mäkkšie v porovnaní s matkou, keď je vnímavejší a citlivejší, pričom deti sa s ním cítia lepšie. Maloleté deti vnímajú a cítia napätú situáciu, ako označila znalkyňa vedome konanie a to odchod matky a privedenie náhradnej mužskej postavy k deťom a to tiež na podvedomej úrovni, ktorú situáciu sa otec snaží eliminovať na čo najnižšiu mieru a pomôcť deťom toto obdobie prežívať čo najmenej napäto, stresujúco a zaťažujúco, maloleté deti vyjadrili svoj jednoznačný postoj, maloletý E. chce žiť s otcom a maloletá F. preferuje svojho brata a teda je pre ňu prijateľné spolužitie s otcom a teda svojim bratom E.. Od znaleckého dokazovania uplynulo pol roka, pričom situácia sa zmenila aj po vydaní rozsudku súdu prvého stupňa, keď v mesiaci september 2014 spal maloletý E. u navrhovateľky iba dvakrát, matku pravidelne niekoľkokrát týždenne navštevuje, avšak vždy iba na hodinku, resp. pár hodín a následne ide k odporcovi, kde prespáva, s ktorým sa učí, ktorý s ním zdieľa spánkový režim, pripravuje mu školské potreby, varí a teda sám osobne vykonáva komplexnú starostlivosť o maloletého. Aj maloletá F. trávi uňho väčšinu času a v zmysle znaleckého posudku považuje za najbližšiu osobu svojho brata a teda by bolo aj v jej záujme, aby bola zverená do jeho osobnej starostlivosti a navrhovateľke aby bol určený čo najširší styk s maloletými deťmi. Odvolateľ sa nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že nie je potrebné meniť doterajší spôsob života maloletých detí, preto ak by odvolací súd potvrdil rozsudok v časti rozvodu manželstva v časti úpravy práv a povinností k maloletým deťom navrhuje zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne ho zmeniť tak, že maloleté deti zverí do osobnej starostlivosti odporcu, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, navrhovateľke uloží povinnosť platiť na výživu maloletých vo výške 30% životného minima a styk navrhovateľky s maloletými by ponechal neupravený.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu odporcu čo do úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Navrhovateľka taktiež navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods.1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O. s. p.), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., zverejnením termínu vyhlásenia na úradnej tabuli súdu podľa ustanovenia § 156 ods. 3 O. s. p., preskúmal napadnuté rozhodnutie vo vzťahu k úprave práv a povinností rodičov k maloletým na čas po rozvode bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p.) a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Predmetom konania na súde prvého stupňa pod sp. zn. 27P/3/2013 bol rozvod manželstva účastníkov konania a úprava výkonu ich rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k mal. E., nar. X. K. XXXX a mal. F., nar. XX. G. XXXX.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 18 ZoR manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 22 ZoR k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 ZoR súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku v časti rozvodu manželstva, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa i s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na neho poukazuje a k veci len dodáva:

Všeobecnou hmotnoprávnou podmienkou na rozvod manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Existencia vážneho a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi musí byť v príčinnej súvislosti s nemožnosťou naplniť ďalej účel manželstva. Rozvrat vzťahov musí byť kvalifikovaný, nestačí akýkoľvek rozvrat. Pre konštatovanie vážnosti rozvratu sa tento musí javiť ako nezmeniteľný a nenapraviteľný. Nezhody manželov sa musia týkať podstatných vecí manželského spolužitia a musia byť vážne narušené citové vzťahy medzi manželmi, aj keď nie je vylúčené, že aj pretrvávajúce nezhody týkajúce sa nepodstatných vecí môžu zapríčiniť vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov.

Intenzita vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi je určovaná nemožnosťou ďalšieho plnenia účelu manželstva, t.j. vytvárania harmonického a trvalého životného spoločenstva zabezpečujúceho riadnu výchovu detí. Taktiež nesmie existovať ďalšia perspektíva obnovenia manželského spolužitia. Z ojedinelého porušenia manželských povinností jedného z manželov a z niektorých, hoci amorálnych činov manželov však nemožno vyvodiť záver o bezperspektívnosti obnovenia vzťahov a spolužitia, keď aj napriek nim môžu existovať stále silné citové väzby. Možnosť obnovenia manželského spolužitia teda závisí od vôle manželov a ide o subjektívnu kategóriu.

Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa správne o rozvrate vzťahov medzi účastníkmi konania ako i príčinou rozpadu manželstva, ktorou bola rozdielnosť pováh, čo spôsobovalo opakované prerušovanie spolužitia manželov a viedlo to k tomu, že navrhovateľka nadviazala známosť s iným mužom, s ktorým býva od 16. januára 2013 v spoločnej domácnosti. Ak potom súd prvého stupňa takéto manželstvo účastníkov konania rozviedol, urobil správne, na čom nemohlo nič zmeniť ani odvolanie odporcu, ktorý v tzv. odvolacích námietkach neuviedol žiadne skutočnosti týkajúce sa rozvodu manželstva, preto odvolací súd z dôvodu vecnej správnosti potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti.

Podľa § 113 ods. 1 O. s. p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Odvolačný súd má za to, že súd prvého stupňa upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode po tom, ako zistil skutkový stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec správne posúdil i po právnej stránke. Ani tu odvolací súd nemal dôvod nestotožniť sa s tým, ako súd prvého stupňa odôvodnil ním zvolený spôsob rozhodnutia (argumentácia pojatá do odôvodnenia napadnutého rozsudku nevykazovala žiadne podstatné vecné, právne ani logické medzery), pre správnosť takejto argumentácie tak zásadne by postačovalo na ňu (zo strany odvolacieho súdu) aj len odkázať (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.). S prihliadnutím k potrebe reakcie na námietky odvolateľa jeho odvolania potom odvolací súd považuje za potrebné doplniť (§ 219 ods. 2 O. s. p.), že problémy medzi rodičmi maloletých detí spočívajú predovšetkým v ich komunikácii, ktorá práve v záujme maloletých musí byť obnovená, aby rodičia striktne oddelili ich partnerskú a rodičovskú rovinnu vzťahu. Je zjavné, že prvostupňový súd vytvoril svojím rozhodnutím jednému aj druhému rodičovi podmienky na to, aby sa mohli podieľať na výchove detí a aby sa tak mohol i prehýbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb (čo musí platiť bez zreteľa na kvalitu vzájomného vzťahu oboch rodičov detí, či prípadné nadviazanie nimi nových partnerských vzťahov, alebo dokonca i formalizovanie takýchto nových vzťahov, či niektorého z nich - uzavretím manželstva, či ďalšieho manželstva a tiež bez zreteľa na prípadné osobné antipatie medzi rodičmi a ich inými príbuznými), keď aj sama znalkyňa v znaleckom posudku konštatovala, že zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov je v ich najlepšom záujme.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj v napadnutej časti výkonu rodičovských práv podľa § 219 ods. 1 O. s. p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 144 O. s. p., podľa ktorého nemajú účastníci právo na náhradu trov konania o rozvod manželstva a § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.